

Aan de leden van de gemeenteraad en commissieleden
Cc College van B&W
Cc pers

DATUM 25 september 2018
ZAAKNUMMER 486161
BEHANDELD DOOR Anne-Marie Rijssenbeek
TELEFOON (035) 629 2471
UW KENMERK
BIJLAGEN
BETREFT Beantwoording art.41 vragen PvdA jeugdzorg september 2018

Op 4 september heeft de fractie van de PvdA schriftelijke vragen gesteld met als onderwerp de aanbesteding van de jeugdzorg. Hierbij sturen we u de beantwoording van de vragen. De informatie die we hieronder geven kan nog aan verandering onderhevig zijn, aangezien de gesprekken met de gecertificeerde instellingen nog lopen. Zodra er nieuwe informatie is, stellen wij u daar van op de hoogte.

Achtergrond

Sinds de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van (specialistische) Jeugdhulp en voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Bij jeugdbescherming en jeugdreclassering gaat het om gedwongen hulpverlening opgelegd door een (kinder)rechter aan jeugdigen en gezinnen in kwetsbare situaties:

- Jeugdbescherming wordt ingezet om de veiligheid binnen gezinnen duurzaam te borgen zodat kinderen in kwetsbare situaties zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jeugdigen die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit of ernstig schoolverzuim. Doel van deze begeleiding en controle is dat de jeugdigen weer volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een toereikend kwantitatief en kwalitatief aanbod van jeugdbescherming en jeugdreclassering. De daadwerkelijke uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt gedaan door zogenaamde Gecertificeerde Instellingen. Gecertificeerde instellingen zijn gecertificeerd omdat ze voldoen aan een vastgesteld normenkader. De bekostiging van jeugdbescherming en jeugdreclassering loopt via gemeenten.

- *Klopt het dat de jeugdbescherming en –jeugdreclassering boven regionaal / provinciaal wordt aanbesteed?*

Nee er is een inkoopprocedure met 5 regio's in Noord Holland, totaal 25 gemeenten. Dit betreft echter geen aanbesteding maar een inkooptraject wat conform de inkoopsystematiek OpenHouse is ingericht. De vereisten die binnen het bovenregionale inkooptraject aan partijen zijn gesteld, zijn in essentie niet anders dan de vereisten binnen de huidige contractering.

- *Zo ja, wat zijn daarvoor de redenen en hoe is de gemeenteraad daarover geïnformeerd?*

Vanuit de VNG en het ministerie van Justitie en Veiligheid is in het kader van de duurzame borging en continuïteit aangedrongen op bovenregionale/provinciale samenwerking. Dit omdat zij van mening waren dat, gezien het feit er landelijk maar 14 gecertificeerde instellingen zijn (12 provinciale en 2 landelijke), de bovengenoemde samenwerking zou kunnen leiden tot administratieve lasten vermindering en een hogere mate van standaardisering t.b.v. de betreffende partijen. Daarnaast zou door de diversiteit aan verschillende voorwaarden tussen gemeenten/regio's het risico kunnen optreden dat gecertificeerde instellingen niet meer in staat zouden zijn om aan hun verplichtingen te voldoen en er daarmee dreiging was tot het verlies van de benodigde kwaliteitscertificaten. Via de Regionale Samenwerkingsagenda en de Resumés van de toenmalige regionale stuurgroep jeugd in 2017 en de Resumés van het regionaal portefeuillehouder overleg sociaal domein in 2018 zijn de gemeenteraden op de hoogte gebracht.

- *Zo nee, in welk verband vindt de aanbesteding plaats?*

Wij zijn meegegaan in de provinciale samenwerking op dit gebied aangezien wij op deze manier onze bijdrage leveren aan de duurzame borging. Daarbij is de bovenregionale inkoop niet ingericht middels een aanbesteding.

- *Bent u het met ons eens dat de gemeente zorg hoort in te kopen voor een gangbaar en geaccepteerd tarief. Jeugdzorg Nederland en de VNG hebben met steun van de ministeries J&V en VWS onderzoeksbureau Berenschot opdracht gegeven om te komen tot een reële kostprijs. Dit is berekend en algemeen geaccepteerd als een juiste berekening. De tarieven die de regio / gemeente wil hanteren zijn volgens aanbieders niet duidelijk maar liggen naar verwachting 10% onder de kostprijs zoals door Berenschot is berekend. Klopt dit?*

In de vijf samenwerkende regio's zijn wij ook van mening dat er een maatschappelijk aanvaardbaar tarief moet zijn. Daarom hebben wij de huidige geaccepteerde tarieven gebruikt. Vervolgens is er een gewogen gemiddelde genomen van de vijf deelnemende regio's. Hierdoor gaan 2 instellingen gemiddeld iets omhoog in tarief en 1 gaat iets omlaag. In onze Regio gaan we los van jaarlijkse indexatie door de systematiek ruim 3% meer betalen dan in 2018. Het onderzoek van Berenschot zegt iets over gerealiseerde kostprijzen en afgesproken tarieven en een mogelijk gemiddelde reële kostprijs. Deze zijn binnen het rapport bepaald op basis van de kosten waarvan de gecertificeerde instellingen vinden dat ze deze hadden moeten/willen maken om aan alle interne en externe kwaliteitseisen en normen te voldoen. Gezien het feit dat binnen de huidige contratering gecertificeerde instellingen al verplicht zijn aan de wettelijke taken te voldoen is de vraag wat de waarde en relevantie is van deze tarieven. Daarnaast zijn de verschillen per Regio en per instelling mede als gevolg van de decentralisaties groot geworden. Dit rapport is daarom aangeboden aan VNG en Jeugdzorg Nederland, maar niet officieel vastgesteld. Het kan hooguit dienen als onderlegger voor gesprekken en er is van onze zijde ook meermaals toegezegd dat het rapport zeker gebruikt zal worden in de verdere vorming van de functiegerichte bekostiging die de regio's nastreven.

- *Is er een indexeringspercentage bekend gemaakt waar de inschrijvende partijen vanuit kunnen gaan. Zo nee, waarom niet?*

In het inkoopdocument is de manier waarop we de indexering gaan toepassen beschreven. De indexatie zelf kan nog niet vastgesteld worden, omdat de elementen van de indexering nog niet bekend zijn. Deze wijze van indexering is gebruikelijk en ook bekend bij de huidige partijen.

- *Klopt het dat de regio / gemeente niet meer wil bevoorschotten in de nieuwe aanbestedingsperiode maar alleen achteraf wil betalen?*

Nee, onze regio bevoorschot nu ook al niet. Dat doen twee andere regio's binnen de samenwerking nu ook al niet. Los van het feit dat het geen verplichting is, is het gezien de werkwijze van declaratie niet noodzakelijk. Instellingen kunnen bij ons dagelijks hun facturen indienen. En die worden dan ook merendeels binnen 2 weken betaald. Er is daarom geen reden om te bevoorschotten. Dat hebben we de

instellingen ook laten weten. Daarnaast is het ook niet wenselijk om voor slechts één onderdeel van de jeugdzorg af te wijken t.o.v. andere aanbieders.

- *Bent u het met ons eens dat als dit zo is, er een reëel gevaar voor de liquiditeit van deze aanbieders kan gaan ontstaan?*

Nee, als deze instellingen direct factureren is er geen liquiditeitsprobleem vanuit onze regio gezien. Ook uit het jaarverslag van twee van de partijen is een dergelijk beeld niet zichtbaar.

- *Is in de aanbesteding als voorwaarde opgenomen dat de aanbieders voor deze vorm van jeugdzorg moeten gaan tijdschrijven?*

In het inkoopdocument vragen wij de instellingen inzicht te geven in hun inspanningen om de afgesproken doelen te behalen. Dat hebben wij ook in ons huidige document gedaan en daar hebben we met een aantal aanpassingen instemming op gekregen. Onze systematiek in alle inkooptrajecten is dat wij willen dat onze inwoners de zorg krijgen die zij nodig hebben en dat wij daar ook voor willen betalen. Het is correct dat in de inkoopdocumenten tijdschrijven is aangegeven als voorwaarde. Echter, er is in een later stadium aangegeven dat de wijze van kwantitatieve verantwoording bespreekbaar is, maar dat betaling voor daadwerkelijke dienstverlening een primair uitgangspunt is en blijft.

- *Bent u het met onze eens dat verdere bureaucratisering in de jeugdzorg moet worden voorkomen?*

Ja en wij zijn van mening dat mede door de bovenregionale samenwerking wij zorgen voor een aanzienlijke administratieve lastenverlichting.

- *Is tijdschrijven niet juist een vorm van bureaucratisering die leidt tot een extra forse administratieve last?*

Tijdschrijven is geen doel op zich. Inzicht op wat welke medewerkers wanneer doen is essentieel voor een juiste inzet van personele capaciteit en een goede en effectieve dienstverlening. Daarbij is aangegeven dat de wijze van kwantitatieve verantwoording bespreekbaar is, mits het standpunt dat er enkel betaald wordt voor daadwerkelijk dienstverlening een primair uitgangspunt is en blijft en dat het mogelijk wordt op basis van de verantwoording te komen tot functiegerichte bekostiging.

- *Bent u het met ons eens dat dit ten koste gaat van de tijd die met de kinderen en in de gezinnen kan worden besteed?*

Het is belangrijk om een beter inzicht te krijgen hoeveel tijd er nu daadwerkelijk in contacttijd via face to face, telefoon en email aan de gezinnen wordt besteed. Dat kwantitatieve verantwoording op welke wijze dan ook tijd kost is een gegeven waarbij opgemerkt dient te worden dat dit bij elke vorm van dienstverlening een voorwaarde is voor een rechtmatige betaling van daadwerkelijke geleverde diensten.

- *Klopt het dat er voor kinderen met een licht verstandelijke beperking in de nieuwe aanbesteding geen toeslag meer mogelijk is?*

Nee, hoewel in onze regio is het onderscheid al in 2017 afgeschaft en de toelage verwerkt is in de tarieven, is aangegeven dat er nog nader onderzoek plaatst vindt en dat kosten die gemaakt moeten worden en niet binnen de tarieven zijn opgenomen vergoed worden. NB. Historisch is er een verschil gegroeid en krijgt de instelling die zich met name bezig houdt met verstandelijk en lichamelijke gehandicapte kinderen en of ouders een toeslag. Alle gecertificeerde instellingen houden zich bezig met gezinnen waarin complexe en gestapelde problematiek aan de orde is.

- *Zo ja, wat is de reden om deze toeslag af te schaffen?*

In navolging van onze regio zijn ook steeds meer andere regio's in den lande en in Noord Holland van mening dat dit onderscheid niet langer houdbaar is. Echtscheiding, schulden, verslaving, autisme, schoolverzuim zijn volgens ons niet minder complex of vragen om minder expertise dan een lichamelijke dan wel verstandelijke beperking.

- *Klopt het dat huidige aanbieders hebben aangegeven niet te kunnen leveren / inschrijven onder de voorwaarden en tarieven die worden gehanteerd?*

Ja, dat hebben ze in meerdere gesprekken en brieven aangegeven. Hoewel wij dat niet bij allemaal even goed kunnen rijmen met de kwartaalgesprekken van de afgelopen jaren en de jaarverslagen over 2017 die een positief beeld laten zien. Overigens geldt dit niet voor alle aanbieders. Binnen het regionale inkooptraject zijn immers inschrijvingen binnengekomen waarvan de betreffende inschrijver heeft aangegeven de voorwaarden en tarieven wel te kunnen accepteren.

- *Bent u bekend met de brieven d.d. 18 juni 2018 en 6 augustus 2018 hierover van onder andere de Willem Schrikkergroep gericht aan de inkoopgroep en de wethouders jeugdzorg in Noord Holland?*

Ja. De brieven zijn onderdeel van de inkoopdocumentatie.

- *Zo ja: Welke afwegingen heeft de wethouder gemaakt om de raad hierover wel / niet te informeren?*

Wij zijn als college gemandateerd een dergelijk inkoopprocedure te doen. Het is ongebruikelijk dat partijen buiten de bijbehorende vragenronde (nota van inlichtingen) voor het sluiten van de inschrijvingstermijn brieven gaan sturen met soms dezelfde vragen als in de nota van inlichtingen. Tot het openen van de kluis 3 september is zoveel mogelijk het normale proces gevolgd. Daarbij heeft de projectgroep vanuit een inspanningsverplichting ook brieven beantwoord die in eerste instantie niet conform de procedure zijn verzonden en ook reactie gegeven op de verzoeken/vragen die buiten de gestelde termijn voor het stellen van vragen zijn binnengekomen.

- *Zo nee: wat gaat u er aan doen om de inhoud van deze brieven te achterhalen?*

De inhoud is bekend, behandeld en beantwoord binnen de daarvoor gestelde richtlijnen van het inkoopproces.

- *Zijn er van de huidige aanbieders vergelijkbare brieven binnen gekomen?*

Ja en de brieven lijken op elkaar.

- *Naar het nu lijkt, lijken er maar twee inschrijvers te zijn op deze aanbesteding die beide nieuw zijn als aanbieders voor deze specialistische jeugdzorg. Ziet u risico's voor de continuïteit van de zorg voor kinderen en de gezinnen mede gelet op het gegeven dat geen van beide inschrijvers een volledige invulling kan geven aan de volledige opdracht. Wat denkt u daaraan te kunnen doen?*

De aanname dat slechts een enkele partij de dienstverlening niet kan borgen is niet per definitie een juiste aanname. Daarbij betreft het niet enkel nieuwe aanbieders. Het betreft een aanbieder die al jaren in een andere regio deze gecertificeerde zorg levert. En een aanbieder die juist gecertificeerd is. Zij hebben veel mensen aan zich verbonden met een lange geschiedenis bij een andere gecertificeerde instelling. En ze zijn niet voor niets geslaagd in het doorlopen van de certificatie bij het Keurmerkinstituut. Er is vanwege de zorgplicht nauwelijks risico voor de continuïteit aangezien de bestaande cliënten contractueel recht hebben op het doorlopen van de zorg tot afsluiting. Voor nieuwe cliënten in onze regio hebben wij een nieuwe aanbieder die heeft ingeschreven en aangegeven de nieuwe instroom vanaf 1/1/2019, indien nodig, volledig te kunnen opvangen. Helaas is dit in de andere regio's in Noord Holland niet het geval. Wij willen daarom nog steeds in overleg met de huidige aanbieders om te bezien onder welke condities zij wel willen inschrijven. Daarnaast is het zo dat indien geoordeeld zou worden dat o.a. voor de borging van de

continuïteit slechts 1 partij niet voldoende is, het de regio's vrij staat om in deze inkoopprocedure een vervolgpprocedure te volgen waarbij ook andere partijen kunnen worden benaderd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

K. Kensen, l.s.

P.I. Broertjes